

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ความพร้อมของข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักบริหารงานกลาง” ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวม จำนวน 150 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาทำการวิเคราะห์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.70 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.70 มีอายุราชการ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58 และปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 26

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพร้อมของข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล

ความพร้อมของข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 8 ด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมา ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ย 4.16 ด้านกลยุทธ์และความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ย 3.95 ด้านการบริหารจัดการดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 3.92 ด้านกระบวนการและการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ย 3.90 ด้านความปลอดภัยทางสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.78 ด้านความสามารถทางดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 3.73 และด้านการส่งเสริมจากภาครัฐ มีค่าเฉลี่ย 3.45 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่า ข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีเพศต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 พบว่า ข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พบว่า ข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีอายุต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 พบว่า ข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีอายุราชการต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 พบว่า ข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่อง “ความพร้อมของข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักบริหารงานกลาง” นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความพร้อมของข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความพร้อมรายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความพร้อมเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล ด้านความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกลยุทธ์และความเป็นผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการ และการปฏิบัติงาน ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กร ด้านความปลอดภัยทางสารสนเทศ และด้านความสามารถทางดิจิทัล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนราชการส่งเสริมให้ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล และข้าราชการมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล รวมถึงข้าราชการมีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงสู่รัฐบาลดิจิทัล ส่งผลให้การทำงานราบรื่นและประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ สอดคล้องกับ ทาวรณ เมฆจินดา (2557) ในการศึกษาการเตรียมความพร้อมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อมุ่งสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558 กล่าวว่า ความพร้อม เป็นรากฐานและแนวโน้มของบุคคลที่ทำงานให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว บุคคลที่มีความพร้อมที่ดีจะทำงานด้วยความราบรื่นและประสบความสำเร็จอย่างน่าพอใจ ส่วนบุคคลที่ไม่พร้อมเปรียบเสมือนการถูกบังคับให้ทำงาน งานที่ได้ออกมาชิ้นจึงไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่ง Griffeth, Horn & Gaertner (2000) กล่าวว่า ภูมิหลังเฉพาะบุคคล (Personal Background) ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส และ ความมีอาวุโสในงาน ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคคล และ Good (1973) ให้

คำนิยามเกี่ยวกับความพร้อมว่าเป็นความสามารถตกลงใจ ความปรารถนา และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะ ประสบการณ์และอารมณ์ ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถทำกิจกรรมนั้น โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา แป๊ะป่อง (2558) ในการศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล การประเมินองค์กรแบบสมดุล (Balanced Scorecard) และการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในเขตย่านธุรกิจการค้าสี่ลม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการในเขตย่านธุรกิจการค้าสี่ลมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และอัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการทำงานแตกต่างกัน สำหรับด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมจากภาครัฐ พบว่า ส่วนราชการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐในการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล และเปิดเผยข้อมูล (Open Data) กับรัฐบาล ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามหากรัฐบาลมีการส่งเสริมและสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพื่อเพิ่มความสะดวกในการดำเนินงาน รวมถึงกำหนดนโยบายและแผนการสนับสนุนด้านดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม และมีกฎหมายที่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยทางข้อมูลดิจิทัล จะทำให้เพิ่มศักยภาพของข้าราชการในการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลมากขึ้น

2. ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพร้อมของข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทตำแหน่ง อายุ อายุราชการ และระดับการศึกษา พบว่า ข้าราชการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ อายุราชการและระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เพศและประเภทตำแหน่ง ทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่ว่าจะ เป็นเพศชาย หรือเพศหญิง มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับขันติยา สุขุม (2561) ที่ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวด้านการทำงานของแรงงานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี ภายหลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า เพศที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการปรับตัวด้านการทำงานของแรงงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี ภายหลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน และภพพน เชื่อมทอง (2556) ที่ศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่าเพศที่ต่างกันมีผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน สำหรับประเภทตำแหน่งที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ วิชาการ และทั่วไป มีความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลไม่แตกต่างกัน เนื่องจากข้าราชการทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยการ

พัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งจะต้องร่วมสร้างระบบดิจิทัลในภาครัฐ ด้วยการร่วมออกแบบและพัฒนากลไก ระบบงาน ระบบการบริการ รูปแบบการดำเนินงานขององค์กร (Service and Work Process Redesign) ให้เป็นระบบที่มีการเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพื่อสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน (Co-Creation) นอกจากนี้ ข้าราชการจะต้องรู้ เข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ต้องติดตามทิศทางและแนวโน้มของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับและปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนารูปแบบ วิธีคิด และวิธีการทำงานให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูล สารสนเทศ และเทคโนโลยีอัจฉริยะ (Smart Technology) ได้อย่างปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน (สำนักงาน ก.พ., 2560)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการวิเคราะห์ความพร้อมของข้าราชการสำนักบริหารงานกลาง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล ดังปรากฏผลการศึกษาวิจัยที่น่าเสนอและสรุปไว้ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความประเด็นบางประการที่สำคัญ จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในสังกัดส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการปรับปรุงและเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมในการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลของส่วนราชการอื่น เพื่อเทียบเคียง